

Üzleti jog

1. ZH jegyzet

Madarász Bence

2017. 10. 09.

Jogtani alapismeretek

Jogfogalom

A társadalom magatartásirányítási rendszere: **előírásrendszer** (tilalmak, tabuk, követendő példák, rögzült szokások,...), amely egy **adott szituációban előírja a megfelelő magatartást**, melynek következménye az egyén szabadságának korlátozása, és a társadalmi cselekvés kiszámíthatóságának növekedése.

Eszközei:

- jogszabályok
- erkölcsi normák
- vallási normák
- szubkulturális normák

A jog csak a legfontosabb viszonyokat szabályozza, melyek kapcsolatban állnak az állammal: a **jogalkotó szervei hozzák létre és ők is alkalmazzák, hajtják végre.**

A jog a **magatartásirányítási rendszer része**, funkciója az emberi magatartás szabályozása. Hipotetikus, szabályai általánosan vannak megfogalmazva, ismétlődően követendők. **Ellentmondásmentességre** törekszik.

Hipotézis: feltételezés, a szituáció amiben a magatartást tanúsítani kell.

Diszpozíció: rendelkező rész, leírja a meghatározott magatartást.

- imperatív: közjogban a jogalanyra kötelező
- kógens: magánjogban a jogalanyra kötelező
- diszpozitív: a magánjogban nem kötelező, megegyezés alapján el lehet tőle térni

Jogkövetkezmény: a leírt magatartás következménye, legyen az szankció vagy jutalom.

Érvényesség és hatályosság

Nem egymás szinonimái. Az **érvényesség** tágabb, a **jog és nem-jog határait** adja meg, míg a **hatályosság** a **jog határain belül** értendő. Az érvényesség három feltétele, hogy **a jogszabály meg legyen alkotva, ki legyen hirdetve és nem** mondjon ellent magasabb szintű jogszabályoknak. A hatályosság három területen nyilvánul meg: időben (szabály kezdete és vége), személyben (általános vagy szűkebb személyi körre) és területben (országos vagy helyi).

Jogviszony

A jog viszonyokat is szabályoz. A jogviszony jogilag szabályozott viszony, amelyben a jog az emberi magatartást szabályozza, és ezt a viszonyt a jogszabály jelöli ki.

A jogviszony alanya: aki a jogilag meghatározott magatartást tanúsítja, a jogok megilletik vagy a kötelezettségek terhelik. Négy csoportja: természetes személy, állam, jogi személy (vagyon, szervezet), jogképességgel felruházott nem jogi személy/szervezet.

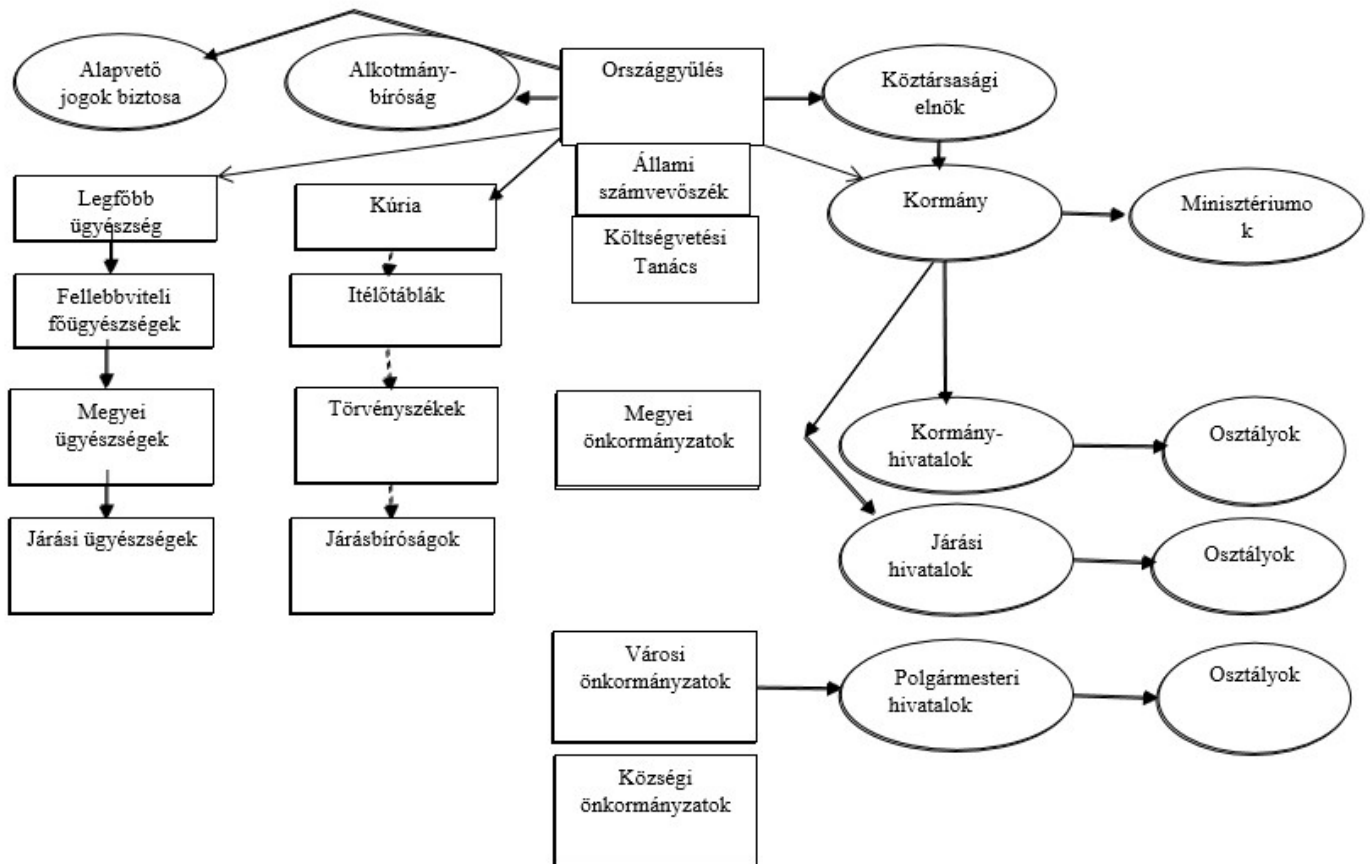
A jogviszony tárgya: közvetlenül a magatartás, közvetetten az alany. Azon jogokat és kötelezettségeket tartalmazza melyek az alanyokat egymással szemben megilletik, illetve terhelik.

A jogi tények: mindazon események és magatartások, melyek jogviszonyokra hatással vannak, például születés, halál vagy életkor betöltése. Magatartásmódosító lehet valamilyen tiltás vagy engedélyezés.

A jogviszony szerkezete: lehet abszolút vagy relatív. Abszolút szerkezetről beszélünk ha csak a jogosult van konkrétan megemlítve és/vagy a kötelezett csak cselekvéstől való tartózkodásra köteles. Relatív szerkezet esetén a jogosult mellett a kötelezett is név szerint szerepel és/vagy a kötelezett tevésre, pozitív cselekvésre köteles.

Államtan, államszervezet

A magyar államszervezet

A fenti ábra **redukált**, mivel nem szerepelnek rajta a társadalmi szervek, a vállalati szféra szervei és a hivatali jellegű szervek. Jogi ábra is, mivel csak a jogi alkotmányos alá-fölérendeltségi viszonyokat ábrázolja. Az ábra bonyolult mivel **függőlegesen és vízszintesen tagolt**: **Vízszintesen a 3+1-es tagoltság** látható (törvényhozás, végrehajtás, igazságszolgáltatás és ügyészi szervtípus). **Függőlegesen a területi tagoltságok** látszanak: országos > regionális > megyei > járási > helyi. Az **államelmélet** leírja az egyes állami funkciókra épített **állami szervtípusokat**, míg az **alkotmányjog** a **hatalomelosztást** határozza meg.

A fent említett szervtípusok a következők:

- államhatalmi-képviselői és önkormányzati szervek
 - törvényhozó funkció
 - Országgyűlés (199 fővel)
 - önkormányzatok
 - képviselőit közvetlenül választják, alárendelt szerveket ők választják, és irányítják, a döntéshozatalban kiemelkedő szerepük van
- államigazgatási szervek
 - végrehajtó funkció
 - kormányzás és közigazgatás
 - általános hatáskörű és szakigazgatási szervek
 - jellemzői a jogalkotás, jogalkalmazás és szervezés

- bírósági szervezetrendszer
 - az igazságszolgáltatás
 - szervezetrendszere: Kúria > ítéltáblák > törvényszékek > járásbíróságok
 - jellemzői a jogalkalmazás és a bírói függetlenség
 - lehetőség van választottbíráskodásra
- ügyészségi szervezetrendszer
 - szervezetrendszere: Legfőbb Ügyészség > fellebbviteli főügyészségek > megyei ügyészségek > járási ügyészségek
 - jellemzői a centralizáltság, hierarchia és az ellenőrzési funkció
- köztársasági elnök
 - a fegyveres erők főparancsnoka
 - 5 évre választják közvetve
 - feladatai:
 - az állam képviselete
 - kezdeményezési jogok
 - személyi jogok
 - kegyelmi jog
 - döntés állampolgársági ügyekben
- alkotmánybíróság
 - 15 tag, 15 évre az országgyűlés által 2/3-os többséggel választva
- alapvető jogok biztosa
 - az ombudsman intézménye
 - az állampolgári alapjogokat védi, kiemelten a nemzetiségek és gyermekekhez kapcsolódókat
- Állami Számvevőszék
 - az állami pénzügyek legfőbb ellenőrző szerve, ellenőrzi a költségvetési kiadásokat
- Költségvetési Tanács
 - a központi állami költségvetés megalapozottságának vizsgálata: vétőjog a költségvetési törvény elfogadásának folyamatában

A jogforrási hierarchia

Az Országgyűlés alkotja az Alaptörvényt, a kétharmados törvényt, és a törvényt. A kormány a kormányrendeleteket, a minisztériumok a miniszteri rendeletet, az önkormányzatok pedig az önkormányzati rendeleteket. **Különbség az érvényességben és az időbeli hatályban** mutatkozik. Speciális jogforrásnak minősülnek a nemzetközi egyezmények, az EU szabályrendszere és az állami irányítás egyéb jogi eszközei (határozat, irányelv, ...).

Jogrendszer, jogágak

A jogrendszer fogalma és típusai

A jogrendszer az adott állam jogszabályainak rendezett összessége. A jog több jogszabályból áll, melyek tükrözik a valóságot és igazodnak egymáshoz. A jogtípusok feloszthatóak történelmi materializmus alapján (ókori, középkori, újkori, legújabb kori), megkülönböztethetők premodern és modern jogok. Jogrendszer-csoportot alkot a kontinentális, szocialista, Common Law (angolszász) és vallási jogok összessége. Az angolszász és a kontinentális közt lényegi különbség a jogalkalmazásban és a jogásképzésben mutatkozik. Alapvető felosztás a jogrendszerben lehetséges magánjog-közjog

alapon, illetve anyagi jog-alaki jog alapján. A közjog inkább állami ügyekkel foglalkozik, míg a magánjog az egyénekek és a gazdasággal. Az anyagi jog kötelességeket állapít meg, az alaki jog pedig ezek kikényszerítésének módját és formai lehetőségeit határozza meg.

Jogágak

A jogág azonos típusú társadalmi viszonyokat azonos módszerrel szabályzó jogszabályok összesége, melyek minőségileg elkülönült, meghatározott struktúrájú jogszabálycsoportokat alkotnak.

- Alkotmányjog
 - államszervezet alapvető elvei
 - állam – állampolgár viszony
 - állampolgári jogok
- Közigazgatási jog
 - kormányzati szervek szervezete, működése és eljárása
 - anyagi jog: a szervek feladat- és hatásköre
 - eljárásjog: a szervek létesítésének és megszűnésének szabályai
- Büntetőjog
 - jogsértések elbírálásának és megtorlásának szabályai
 - bűncselekmények leírása és büntetésük
 - 2 része van
 - általános: a vonatkozó rendelkezések
 - különös: a kiszabható büntetések neme és mértéke
- Büntető eljárásjog
 - a büntetőjog alaki joga, ezen szabályok alkalmazásával kapcsolatos eljárás rendje
 - eljárás rendje: bűncselekmény felderítése > büntetés kiszabása > büntetés végrehajtása
 - szakaszok: nyomozás > bírósági eljárás > végrehajtás
- Polgári jog
 - a jogalanyok vagyoni és ezzel összefüggő nem-vagyoni, személyi viszonyainak szabályozása
 - vagyonjog: tulajdonjog, kötelmi jog, öröklési jog
 - személyi jog: a személy, személyiség polgári jogi védelme és a szellemi alkotások joga
- Polgári eljárásjog
 - a polgári jog alaki joga, ezen szabályok alkalmazásával kapcsolatos eljárás rendje
 - a vagyoni és személyi jogviták elbírálásának rendje
 - szakaszok: keresetindítás > tárgyalás > fellebbezés > rendkívüli perorvoslatok > végrehajtás
- Munkajog
 - a szerződési jogokból született
 - kollektív és individuális (munkaszerződés és munkaügyi eljárás)
 - része a közalkalmazotti és köztisztviselői törvény
- Családjog
 - a házasság és család jellegű személyes és vagyoni viszonyok
 - házasság
 - család
 - gyámság

- Pénzügyi jog
 - közigazgatási jogból önállósult, tárgya az állami szervek pénzügyi tevékenysége, és a személyek ezzel kapcsolatos magatartása
 - részei például a pénzrendszer, hitelrendszer és a pénzügyi ellenőrzés
- Mezőgazdasági jog
 - a termőfölddel kapcsolatos viszonyok
 - földtulajdon
 - földhasználat
 - földvédelem
 - földigazgatás
- Nemzetközi magánjog
 - direkt vagy indirekt módon szabályozzák a külföldi elemtartalmi viszonyokat
 - államok szabályainak ütközésekor: „kollíziós jog”
 - alanyai a különböző államok jogalanyai
 - tárgya a magánjog
 - jogrendezésre szolgál direkt, vagy indirekt módon
- Nemzetközi jog
 - államok közötti jog, megegyezés alapján
 - nincs szuverenitás és szankció
 - tárgyai például az államok keletkezése/megszűnése, az ENSZ és szervei, a viták békés rendezése, és nemzetközi felelősség

Európai jog

Az Európai Unió ma

28 ország tagja, több mint 500 millió polgárral és 23 hivatalos nyelvvel.

Az integráció igényére a II. világháború után jöttek rá, a **két nagyhatalom** (CCCP és USA) **meghatározó szerepe miatt**. Megindultak az intézményi kereteket öltő együttműködési törekvések, a Benelux Unió és a NATO képében.

Az EU főbb célkitűzései:

- vámunió
- közös kereskedelempolitika
- áruk és a munkaerő szabad áramlásának biztosítása
- közös mezőgazdaság, közlekedési és versenypolitika
- jogharmonizáció
- közös hatáskör ügyek intézése közös intézményekben

Ezen intézkedések hatására a tagállamok közti **árucsere dinamizálódott, a termelés és beruházások növekedtek**, és a mezőgazdaság helyzete is stabilizálódott.

1973 környékén bővült először az akkori EGK, az Egyesült Királysággal, Dániával, Írországgal és Norvégiával. Ennek hatására az EK súlya megnőtt a gazdaságban, de a belső integráció lelassult, és ellentétek alakultak ki a tagállami érdekek közt (euroszepticismus). 1981-ben **csatlakozott Görögország, majd 5 évre rá Portugália és Spanyolország** is, de ezek az országok fejletlenebbek voltak. 1985-ben lefektették az új programot a **Bizottság Fehér könyvében**,

melyben 1992-re tervezték kialakítani az egységes piacot, tartalmazta tovább az **Egységes Európai Okmány** fogalmát is.

1992-ben írták alá a **Maastrichti Szerződést**, mely gazdasági és monetáris uniót eredményezett, közös lett a kül- és biztonságpolitika, uniós állampolgárok pedig szabadon mozoghattak, tehát összességében javult az integráció, fontos azonban, hogy **az EU nem önálló jogalany, a közösségeket nem szünteti meg**. Ezen közösségek és az Unió közti viszonyt teszi átláthatóbbá az 1997-ben aláírt Amszterdami Szerződés, de bizonyos kérdésekben (keleti bővítés) még nem döntöttek ekkora, ezek a 2000-ben aláírt **Nizzai Szerződésben** találhatóak meg. 2007-ben írták alá a **Lisszaboni Szerződést**, mely rögzítette az EU célját, értékeit, egységes jogi kedvezményeket teremtett, kötelező szöveggé tette az Alapvető Jogok Chartáját.

A magyarországi csatlakozásról 1998-ban kezdődtek tárgyalások, de ehhez felkészülési programon kellett végig menni, meg kellett határozni a csatlakozási fázisokat. 2001 végéig sikerült a részleteket tisztázni és lezárni, **végül 2004. május. 1-jén Magyarország EU tag lett.**

Az EU intézményei

Főbb szervek:

- Tanács: a legfőbb törvényhozó és jogalkotó szerv
- Bizottság: javaslattevő, döntés-előkészítő és jogkezdemenyező szerv
- Parlament: társdöntéshozó, társjogalkotó, konzultatív és ellenőrző testület
- Bíróság: ügyel a közösségi jog alkalmazására, betartására, érvényesülésére
- Számvevőszék: az EU pénzügyeit ellenőrzi
- Miniszterek Tanácsa
 - az EU elsődleges döntéshozó és jogalkotó szerve
 - tagjai a tagállamok kormányainak képviselői
 - feladata a jogalkotás, a gazdaságpolitika összehangolása
 - költségvetés jóváhagyása (a Parlamenttel együtt)
 - közös kül- és biztonságpolitika kidolgozása
 - soros elnöke mindig az Európai Tanács elnöke

- Az Európai Tanács
 - intézményileg nem a tanács része
 - évente négy csúcstalálkozó a tagállamok kormányzóival
 - feladata a stratégiai döntések meghozatala, kompromisszumcsomagok, valamint általános politikai elvek elfogadása, illetve az EU általános napirendjének meghatározása
 - egyrészt az EU prioritásait határozza meg, másrészt pedig a bonyolult ügyeket vitatják itt meg, melyeket máshol nem lehetne
 - elnökét az Európai Tanács tagjai minősített többséggel két és fél éves, egyszer meghosszabbítható mandátummal választják.
 - feladata az állam- és kormányfők munkájának megkönnyítése
 - az EU-t képviseli nemzetközi szinten
 - bírói döntési szerepe nincs, inkább menedzseli a folyamatokat
- Az Európai Bizottság
 - tagországokként egy küldött, melyek a közös érdekeket képviselik
 - végrehajtó szerv, mely képviseli az EU-t nemzetközi szinten
 - a szerződések őre
 - felelős a meghozott döntések végrehajtásáért
 - kormányserűen működik, de mivel döntéshozó és végrehajtó hatáskörökkel csak korlátozottan rendelkezik, ezért nem az
 - tagjait és elnökét 5 évente választják a Tanácsban, de ők nem oszlathatják fel, illetve egy tagot sem válthatnak le
 - elnökének feladata kijelölni melyik biztos melyik területért fog felelni
 - hetente üléseznek Brüsszelben
- Kül- és biztonságpolitikai főképvisező
 - kettős felelősségi kör: Külügyek Tanácsának elnöke és az Európai Bizottság alelnöke
 - irányítja a közös kül- és biztonságpolitikát
 - vezeti az Európai Külügyi Szolgálatot
- Európai Parlament
 - az Unió állampolgárai által közvetlenül választott
 - fő feladata, hogy az Unió állampolgárainak érdekeit képviselje a közösségi döntéshozatalban
 - nagyrészt a Tanáccsal közösen hoz döntést és fogadja el a költségvetést, demokratikus felügyeletet gyakorol a többi EU szerv felett.
 - képviselőket 5 évre választják
 - két nagy párt: néppárt és szocialisták
 - a jogszabályok elfogadása 3 szakaszon keresztül: véleményezés, hozzájárulás, együttdöntés
 - demokratikusan felügyeli a többi európai szervezetet, illetve a Tanáccsal együtt dönt a költségvetési kérdésekben

- Európai Bíróság
 - tagországokként egy bíró, mely ítélkezik az uniós jog értelmezésével kapcsolatos ügyekben és gondoskodik az egységes alkalmazásukról
 - feladata a közösségi jog értelmezése, azok viszonyának tisztázása a nemzeti joghoz mérve
 - a bírók munkáját főtanácsosok segítik
 - a bírákat és főtanácsnokokat a tagállamok kormányai közös megegyezéssel hatéves időtartamra nevezik ki, a távozó bírák és főtanácsnokok újra kinevezhetők
- Európai Számvevőszék
 - 28 független tagja van, akik ellenőrzik az EU pénzgazdálkodást és bárkit aki az uniós forrásokat használja, ellenőrzésnek vethet alá
- Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
 - a civilek érdekképviselője, 344 taggal
- Régiók Bizottsága
 - a helyi önkormányzatok érdekképviselője, 344 taggal
- Európai Központi Bank
 - az EU jegybankja
 - biztosítja az árak stabilitását, és felügyeli a pénzkínálatot, kamatlábakat
 - tevékenysége a kormánytól független

Az uniós jogalkotás a következőképp néz ki: a polgárok konzultálnak és az Európai Bizottság elé terjesztik hivatalos javaslatukat. Ők felterjesztik ezt a Parlamentbe és a Tanácsba, akik közösen döntést hoznak. Elfogadás esetén a hatóságok gondoskodnak a végrehajtásról, melyet a Bizottság és Bíróság felügyel.

Hatáskörök megosztása az EU-ban

Az EU kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a közös politikák ügyében, azonban a közösségi politikákat a tagállamokkal megosztva intézi. A Maastrichti Szerződésben foglalt „három pilléres” szerkezet megszűnt, helyette a következő hatáskörök lettek rögzítve:

- kizárólagos hatáskör
 - e területen kizárólag az Unió alkothat és fogadhat el kötelező erejű jogi aktust
 - ilyen például a vámunió, a közös kereskedelempolitika és a nemzetközi megállapodások megkötése
- megosztott hatáskör
 - e területen mind az Unió, mind a tagállamok alkothatnak és fogadhatnak el kötelező erejű jogi aktust
 - ilyen például a belső piac, a fogyasztóvédelem és az energiaügy, valamint a kutatás és fejlesztési együttműködés is
- támogató, összehangoló, kiegészítő intézkedések
 - bizonyos területeken az Unió tehet kiegészítő intézkedéseket a tagállamok intézkedései felé, de ez nem járhat hatáskörmegvonással
 - ilyen például az ipar, a kultúra és az igazgatási együttműködés is

Új jogrendet hoztak létre, mely különbözik a nemzetközi jogtól és az államok belső jogrendjétől is: **nem elsődleges célja az államközi viszonyok szabályozása**, másrészt jogalanyai a tagállamok vagy magán- és jogi személyek. Ha az uniós jog összeütközésben áll a tagállam egyes jogszabályával, az **előzőt kell alkalmazni**.

Az uniós jog forrásai:

- elsődleges jogforrások
 - a szerződések, melyben foglaltakat a másodlagos jogalkotás biztosítja
- másodlagos jogforrások
 - a közösségi intézmények által alkotott jog
 - kötelező jogforrások
 - rendelet (minden tagállamban)
 - irányelv (követendő célok)
 - határozat (címezett kötelező)
 - nem kötelező
 - ajánlás
 - vélemény
- egyéb források
 - nemzetközi egyezmények
 - a Bizottság esetjoga
 - általános jogelvek

Szerződési jog

Magánjog és polgári jog

A jogalanyok vagyoni és ezzel összefüggő nem-vagyoni, személyi viszonyainak szabályozása. A vagyonjog része a tulajdonjog, a kötelmi jog és az öröklési jog. A személyjog része pedig általánosan véve a személy polgári jogi védelme, míg egy kisebb rétege a szerzői jogról és az iparjogvédelemről szól.

Az új, 2013-as Polgári Törvénykönyv (PTK) szerkezete:

- bevezető rendelkezések
- az ember, mint jogalany
- jogi személy
- családjog
- dologi jog
- kötelmi jog
- öröklési jog
- záró rendelkezések

A kötelelem relatív szerkezetű jogviszony, **mely kötelez a szolgáltatás teljesítésére.** A **kötelezettnek szükséges a vagyoni értékű szolgáltatást teljesíteni,** míg a **jogosult** ezt **hivatott követelni** és elvárni. Ez a kötelelem irányulhat átadás-átvételre, tartózkodásra vagy egyéb magatartásra. Rendkívül sok módon jöhet létre, például szerződés vagy károkozás keretein belül, vagy egyoldali jognyilatkozat (díjkitűzés, vállalás) kapcsán.

A szerződések létrejöttéhez szükséges előfeltétel az áruviszonyok léte, melynek része az elkülönültség, összekapcsolódás és az értékviszony. Jogilag ez a felek, szabad, kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata amelyről **kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a követelésre.** Ezen szerződésekhez az állam viszonyulhat ellenségesen (megtagadás), közömbösen (elismeri, de nem segíti) és támogatóan is. A szerződés lehet csak egy megállapodás a társadalmi életben, lehet jogi, és polgári jogi is (pl.: ügylet), de **minden esetben ingyenes.**

- polgári jogi szerződés és kereskedelmi ügylet
 - előbbi a minden napi életen használt, „laikusok” által
 - utóbbi élethivatásszerűen kereskedelemmel foglalkozók, „profik” közt
 - szabályozása
 - dualista: külön törvényben a kettő
 - monista: a PTK-ben van a kereskedelmi jog is, mint Magyarországon.

A szerződési jog alapelvei

- szerződési szabadság
 - mindkét fél szabadon köthet/fogadhat szerződést, melynek minden részéről ők maguk dönthetnek
 - szabadon dönthetnek a szerződés típusáról is
 - PTK szerződéstípusai
 - nevesítetlen szerződések
 - vegyes szerződések
 - ha törvény nem tiltja, egyező akarattal eltérhetnek a szerződésnek – a felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó – szabályaitól (diszpozitivitás)
- jogszabály által meghatározott szerződési tartalom
 - amennyiben a szerződés jogi szabályozást érint, akkor a jogszabály az elsődleges, melyet követni kell
 - ha egy jogszabály valamely – már korábban megkötött szerződést – lényegében módosít, akkor a felek kérhetik annak felülvizsgálását, törlését a bíróságtól
- visszterhesség védelme
 - a szerződés kétirányú, szolgáltatásért ellenszolgáltatás jár általában
 - amennyiben az érték és ellenérték aránytalan, akkor az a szerződés felülvizsgálatára adhat okot
- együttműködési és tájékoztatási kötelezettség
 - a felek kötelesek együttműködni és tájékoztatni egymást a szerződést érintő lényeges körülményekről a teljes időtartam alatt

A szerződési jogviszony elemei

- alanyai
 - lehetnek többen, és természetes vagy jogi személyek is
 - jogosult és kötelezett
 - több jogosult esetén
 - ha a szolgáltatás osztható akkor minden felet az őt érintő rész illeti meg
 - ha a szolgáltatás nem osztható akkor valamelyik jogosulthoz kell teljesíteni, a kötelezettnek kizárólag csak egyszer kell ezt megtenni
 - több kötelezett esetén
 - osztható szolgáltatás esetén mindenkitől a rá eső részt lehet követelni
 - nem osztható szolgáltatás esetén a teljesítés csak egyszer követelhető, bármelyik kötelezettől, és egy esetleges szerződésszegéskor mindenki felelősségre vonható
 - alanyváltozás történhet természetes okokból (halál), engedményezés útján változhat a jogosulti pozíció, tartozásátvállaláskor pedig a kötelezetti pozíció

- tárgy
 - lehet közvetlen (szolgáltatás)
 - tevőleges/nem tevőleges
 - egyszeri/tartós/visszatérően teljesítendő
 - osztható/oszthatatlan
 - lehet közvetett is (tárgy)
 - birtokba vehető eseti tárgy
 - pénz
 - értékpapír
 - szellemi alkotás
 - vagyoni értékű jog (pl.: cég)
- tartalom
 - tartalmazza a kötelezettségeket és jogokat
 - célzott joghatást lehet vele intézni
 - a feleket
 - kapcsolódó jogszabályokat

Szerződéseket kétféleképp lehet értelmezni: nyilatkozási elv szerint, ami objektív, és akarati elv szerint, mely szubjektív és a nyilatkozó fél szándéka érvényesül benne erőteljesen. **Ezt a két nézetet hivatott a PTK egyesíteni, mely kimondja, hogy a szerződést úgy kell értelmezni ahogyan azt a címzettnek - az eset körülményeire tekintettel - a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.**